

Michal Kušnierik, *Velká hospodářská krize (1929) a její vliv na hospodářský a politický život Latinské Ameriky*, České Budějovice 2010, 62 s. (bakalářská práce Ústavu romanistiky FF JU).

Posudek vedoucího bakalářské práce

Práce Michala Kušnierika zkoumá dopad Velké hospodářské krize z roku 1929 na hospodářský a politický život v Latinské Americe. Velká hospodářská krize, jež začala zhroucením cen na newyorské burze 29. 10. 1929, nezasáhla pouze USA a evropské státy, ale projevila se velmi výrazně také v oblasti Latinské Ameriky. Pokles exportu latinskoamerických států, k němuž v důsledku krize došlo, měl ničující vliv na jejich rozhodující hospodářská odvětví. Nemálo ovlivněn krizí byl také politický život v dané oblasti. Velká část politiků i veřejnosti ztratila v důsledku krize víru v demokracii a začala hledat vzor v italském korporativismu, německém fašismu nebo se přiklonila k politickému systému Sovětského svazu. Tyto politické změny se navíc ukázaly být trvalejšími než naznačené ekonomické potíže. Zatímco v hospodářské oblasti krize pominula již s nástupem druhé světové války, v politické sféře se projevovala ještě o dvacet let později.

Velkou předností práce Michala Kušnierika je výběr děl, o něž opírá své závěry. V seznamu použité literatury (s. 57-58) lze totiž vedle několika málo česky psaných titulů nalézt především anglicky a španělsky psané práce, jež patří k zásadním dílům věnovaným výše uvedené problematice. Ještě potěšitelnější zjištění je, že Michal Kušnierik tyto práce nejen cituje, ale také s nimi pracuje v textu. I díky tomu přináší práce množství zajímavých a dosud málo známých informací.

Práce je logicky strukturována. V první kapitole (s. 9-13) se Michal Kušnierik věnuje samotným kořenům krize a jejím počátkům ve Spojených státech amerických. V následující části bakalářské práce (s. 13-37) již zkoumá hospodářskou situaci v Latinské Americe v době před a po vypuknutí krize. Rozeznává přitom dva protichůdné postoje, jejichž pomocí se latinskoamerické země snažily čelit krizi. První spočíval v aktivních zásazích státu do ekonomiky, druhý se vyznačoval jejich pasivním přístupem ke krizi. V poslední kapitole práce zkoumá politické dopady krize na podobu státního zřízení (s. 34-50). Zaměřuje se přitom hlavně na vznik fašistických vojenských diktatur a rostoucí oblibu komunismu. V závěru se pak ještě snaží poukázat, jak tento nástup pravicového i levicového extremismu ohrožoval demokratická zřízení Latinské Ameriky a přispěl k utváření postoje Latinské Ameriky k demokracii. Zařazení této části kapitoly až na konec výkladu považuji za

problematické či přinejmenším za diskutabilní. S ohledem na zachování logiky výkladu i k vlastním dějinným okolnostem se domnívám, že by daleko spíše měla tvořit úvod ke kapitole o politických dopadech krize než jeho závěr.

Drobné výhrady mám rovněž k návaznosti odstavců a k jazykové stránce textu. Michal Kušnierik někdy používá dlouhá složitá souvětí, z nichž občas není patrné, co bylo hlavní autorovou myšlenkou, ba ani souvislost s výkladem. Stylistické chyby na některých místech znesnadňují čtenářovu orientaci v textu. Na druhou stranu bych rád ocenil, že se Kušnierik snažil přiblížit latinskoamerickou problematiku v co největší šíři a rozmanitosti. Přestože je kostra výkladu založena na příkladech nejvýznamnějších latinskoamerických zemí (Brazílie, Mexiko, Chile), Michal Kušnierik se tam, kde mu to literatura umožňuje, pokouší rovněž přiblížit situaci v méně exponovaných zemích (Peru, Kolumbie, ad.).

Závěrem: Michal Kušnierik si pro svou bakalářskou práci vybral velice zajímavé, avšak zároveň obtížné téma. Během koncipování práce se velice dobře vypořádal s nedostatkem relevantní česky psané odborné literatury. Ocenil bych především to, že využil v maximální možné míře svého studijního pobytu ve Španělsku, kde načerpal potřebné informace z cizojazyčných zdrojů. Jeho práci považuji za zdařilou, doporučuji ji k obhajobě a i přes naznačené výhrady ji navrhuji klasifikovat stupněm „výborně“.

České Budějovice 14. 6. 2010

Mgr. Pavel Marek, Ph.D.